

бързото разширяване на газоветъ, на които са разлага прахътъ. Когато са запали барутътъ, селитрата се разлага на кислородъ и азотъ; сѣрата и вѣгленътъ като изгорѣтъ произвеждатъ сѣрната и вѣгленна киселота; по този начинъ на мѣсто едно твърдо тѣло явяватъ са два три газа, които отъ високата температура са разширяватъ бърже и заематъ несравнено по-голямъ обемъ. Таквазъ е причината на гърмеля произведенъ отъ запалянето на барутя, ако са противопостави на разширението на газоветъ му пренятетвие, съ което тѣ са стрѣмѣтъ да са борѣтъ и да надвижѣтъ.

378. *Защо правѣтъ барутя на зѣрна?* — Зѣрната сж среда твърдѣ згодна между едничката масса която би са запалила трудно, полека, и единъ твърдѣ дребенъ прахъ, който би са запалилъ завчасъ и безъ да произведе длѣжното дѣйствиe. Въ зѣрнистия прахъ, присѣтветвието на въздуха и разнасянето на пламъка отъ първитѣ запалени зѣрна на другитѣ, помага за правилността на гърмеля, който не е въ такъвъ случай ни твърдѣ бавенъ, ни твърдѣ бързъ; произведенното дѣйствиe е тогазъ сжщо много по-големо.

379. *Що дава на барутя миризмата която распрѣсва?* — Сѣрнистия вѣглеродъ.

380. *А какъвъ е твърдий остатѣкъ отъ барутя, който остава въ пушката слѣдъ грѣмването?* — Този остатѣкъ състои изъ сѣрнистъ калий (потасиумъ).

381. *Защо барутътъ може да хвърля коршуми, металлически валячета и други тежки нѣща?* — Защото образуваннитѣ изведнѣжъ газове произвеждатъ такъвъзъ огромно налѣганье върху тѣзи нѣща, щото ги стрѣлва съ страшна сила.

382. *Защо барутътъ може да раскѣртя скали и да исхвърля ломаци камъни?* — Защото, когато запалятъ барутя, който е насипанъ въ душката на нѣкоя рудница и е покритъ съ ломаци камъние и пѣськъ, тогазъ изведнажъ образуванитѣ газове като не намѣрватъ мѣсто за излѣзване, налѣгатъ силно стѣнитѣ на душката, раскѣртятъ скалата и расхвърлѣтъ